

VELEM KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL
9726 Velem, Rákóczi utca 73.

Telefon: +36(94)563-380 Fax: +36(94)563-379 email: korjvelem@t-online.hu

Előterjesztés
Bozsok Község Önkormányzata Képviselő-testületének
és Velem Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2013. május 29. napján tartandó soron következő nyílt ülésére

Tárgy: Beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról
Melléklet: Beszámoló
A határozati javaslatot törvényességi szempontból megvizsgálta: dr. Zalán Gábor jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Kőszeg Város és Vonzáskörzete Többcélú Kistérségi Társulás Gyermekjóléti Szolgálat elkészítette a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolóját, mely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96.§ (6) bekezdése alapján: „A települési önkormányzat és a megyei fenntartó a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhivatalnak. A gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve a megyei fenntartó felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhivatal javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

Kérem a T. Képviselő-testület, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a beszámolót elfogadni szíveskedjék.

Velem, 2013. május 24.

Tisztelettel:

Horváth Miklós sk.
polgármester

Határozati javaslat

(A határozati javaslat elfogadásához **egyszerű** többség szükséges.)

.../2013.(V.29.) Képviselő-testületi határozat

Velem Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

1. a Kőszeg Város és Vonzáskörzete Többcélú Kistérségi Társulás Gyermekjóléti Szolgálat által készített, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelést megtárgyalta és az előterjesztés szerinti formában és tartalommal elfogadja.
2. felkéri Horváth Miklós polgármestert, hogy a döntésről az intézményvezetőt értesítse.

Felelős: Horváth Miklós polgármester

Határidő: elfogadásra azonnal
2. pontban foglaltakra 2013. május 31.

Beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról – Velem

- 2012. év -

1. A 0-18 éves korosztály demográfiai mutatói

A beszámolási időszakban (2012. év) Velem állandó lakosságának száma 342 fő, lakónépességének száma 341 fő volt. Ebből 18 éven aluli 55 fő (16,08%), ezen belül a 14 év alatti gyermekek száma 40 fő (11,7%).

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

A) A gyermekvédelmi törvényben szabályozott ellátások

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja, hogy az anyagi okok miatt veszélyeztetett gyermeket a családja képes legyen a saját otthonában nevelni, gondozni.

A gyermekek főként a 14 év alatti korosztályból és elsősorban a két- és többgyermekes családokból kerülnek ki. Ezekben a családokban többnyire a szülő egyedül neveli a gyermeket, valamelyik szülő GYES-en van, rokkantnyugdíjas vagy munkanélküli.

Az ellátási forma a gyermek napközbeni ellátását biztosító intézményben a jogszabályban meghatározott étkeztetés normatív kedvezményének, a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (ingyenes tankönyv, ösztöndíj, felsőoktatási felvételi kedvezmények) és a pénzbeli támogatás igénybevételére jogosít.

1. számú táblázat: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Év	Támogatásban részesítettek száma (fő)	Támogatásra felhasznált összeg (ezer Ft.)
2012	15	162

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult a gyermekvédelmi törvényben meghatározott feltételek szerint. Velem községben kiegészítő gyermekvédelmi támogatás 2012. évben nem került megállapításra.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban azokat a gyermekeket, illetve családokat kell alkalmanként támogatni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás tovább erősíti a gyermekvédelmi rendszer alapelemét, a gyermek családban tartásának elvét. Velem községben rendkívüli gyermekvédelmi támogatás 2012. évben nem került megállapításra.

Gyermektartásdíj megelőlegezése

Ha a jogerős bírósági határozatban megjelölt gyermektartásdíj behajtása átmenetileg lehetetlen, és a gyermek számára a gondozó szülő vagy a törvényes képviselő nem képes megfelelő tartást nyújtani, lehetőség van a gyermektartás megelőlegezésére. Velem községben 2012. évben gyermektartásdíj megelőlegezésére irányuló eljárás nem indult.

Otthonteremtési támogatás

A gyermekvédelmi törvény értelmében az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült fiatal felnőtt számára lehetőség van otthonteremtési támogatást nyújtani, a célból, hogy megoldódjon lakáshoz jutása, illetve tartós lakhatása. Velem községben 2012. évben ilyen támogatás nem került megállapításra.

B) Egyéb, a gyermekvédelmi törvényben nem szabályozott ellátások

Bursa Hungarica: 1 felsőfokú tanulmányokat folytató velemi hallgató kapott az önkormányzattól összesen 40 E Ft ösztöndíj kiegészítést.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

Kőszeg és Vonzáskörzete Többcélú Kistérségi Társuláshoz tartozó 15 településen a kőszegi Szociális Gondozási Központ szakmai egységeként működő Gyermekjóléti Szolgálat látja el a szolgáltatást 2005. január 1-jétől a Társulás és Kőszeg Város Önkormányzata által kötött megállapodásnak megfelelően. A feladatellátást az intézmény vezetője a Gyermekjóléti Szolgálat vezetőjén keresztül irányítja területfelelősi rendszerben, négy területen: Kőszeg, Kőszeg-hegyalja térsége, Gyöngyösfalu térsége, Horvátzsidány térsége. Így az ellátott gyermekek, családok a lakóhelyükön juthatnak hozzá a szolgáltatáshoz.

A tárgyi feltételek továbbra is jónak mondhatók, minden családgondozó számára külön irodahelyiség, számítógép, internet-hozzáférés, mobil-telefon biztosított. A szolgálat határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

A gyermekjóléti alapellátások (gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása, gyermekek átmeneti gondozása) a helyettes szülői hálózat kivételével biztosítottak. Halaszthatatlan esetben a gyermekek átmeneti gondozását továbbra is az SOS Gyermekfalu és a Dr. Nagy László EGYMI segítségével oldjuk meg. Az elmúlt évben egy gyermekeit egyedül nevelő anya esetében volt szükség azonnali elhelyezésre, mert néhány napra kórházba került. A gyerekeket az SOS Gyermekfaluban helyeztük el arra az időre. Általánosságban azonban elmondható, hogy sokszor tudomást sem szerzünk ilyen esetekről, mert mindig van nagyszülő, testvér, rokon, barát akik átmenetileg vállalják a kiskorúak ellátását, semmilyen intézményes beavatkozásra nincs szükség.

A korábbi évek beszámolóitól eltérően a közölt adatok a gyermekjóléti szolgálat egészére vonatkoznak, mert nem tudjuk a tevékenységünket lakóhely, illetve tartózkodási hely vonatkozásában végezni. A jelzőrendszer tagjainak beszámolóit sem lakóhelytől, hanem beiratott, ellátott kiskorúakról szólnak. Egyre gyakrabban fordul elő az, hogy az ellátott család lakcíme nem kőszegi, sőt még csak nem is a kistérség területe, hanem az ország másik felén van. De a gyerek ide jár iskolába és ha probléma van vele, akkor az iskola a helyi gyermekjóléti szolgálatnak jelez, mert ugyan ott beiratkozáskor bemondanak egy kőszegi lakcímet, de hivatalosan nem jelentkeztek be oda. Ez egyébként nagyon megnehezíti mind a szolgálat, mind a hatóságok dolgát, mert hivatalos leveleket nem veszik át vagy a postás nem is tudja kinek kell kézbesítenie, hiszen nem tudja a lakcímét igazolni.

Tapasztalataink szerint az is egyre inkább elterjedtté válik a problémás családok körében, hogy „vándorolnak” településről-településre, néhány hétig vagy hónapig élnek ott, majd ahogyan megérkeznek utánuk a gyermekvédelemmel hivatalos iratok is és próbáljuk folytatni a máshol megkezdett gondozási tevékenységet újra továbbállnak. Úgy tűnik, mintha „menekülnének” a hatóságok elől, ezért nagyon nehéz érdemi munkát végezni náluk és felelősséget vállalni tevékenységünkért.

A Gyermekjóléti Szolgálat az elmúlt évben **123 nyilvántartott veszélyeztetett kiskorút gondozott.**

4. számú táblázat

A gyermekjóléti alapellátás adatai 2012.

	<i>Egység</i>	<i>Összesen</i>
A szolgáltatást igénybevevő gyermekek	fő	241
A szolgáltatást igénybevevő családok	család	118
Gyermekvédelmi szakellátásban is részesül	család	15
Rendszeres családgondozás	gyermek	123
Rendszeres családgondozás	család	65
Alapellátásban gondozott	gyermek	78
Alapellátásban gondozott	család	37
Védelembe vett	gyermek	28
Védelembe vett	család	16
Utógondozott	gyermek	1

5. számú táblázat

A gyermekek veszélyeztetettségének okai 2012

Probléma típusok szerint

<i>A probléma jellege</i>	<i>Eset</i>	<i>Gyakoriság %</i>
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	41	22
Gyermeknevelési probléma	40	21
Beilleszkedési nehézség	11	6
Magatartási és teljesítményzavar	31	16
Családi konfliktus	23	12
Szülők vagy család életvitele, elhanyagolás	34	18
Alkoholizmus	11	6
Fogyatékoság, retardáció	1	0,5
Szenvedélybetegség	2	1
Összesen	186	100

A kezelt probléma típusok alapján első helyre kerültek az anyagi, második helyre a gyermeknevelési problémák, ezt követi a szülők, vagy a család életvitele, elhanyagolás, majd a magatartászavar, teljesítményzavar, családi konfliktusok, a gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség, alkoholizmus, fogyatékoság, retardáció, és végül a szenvedélybetegségek.

Az ellátásban részesülő gyermekek családjainál a fent említett problémák halmozottan, összetetten fordulnak elő.

A családgondozók 552 alkalommal keresték fel az érintett családokat otthonukban. A szolgálat egyre több ellátáson kívüli esetben is közreműködött a gyermekvédelmi ügyintézésben 118 gyermek esetében (53 család). A gondozásban nem részesülő gyermekek családjai leggyakrabban információt kértek (582 alkalom), emelkedett segítő beszélgetést igénylő gyermekek, családok száma (212).

A védelembe vett kiskorúak esetében a 14 év felettek száma emelkedett az elmúlt évben, az 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzások miatt. Mivel akkor meg nem került a családi pótlék felfüggesztésre, hanem természetben megkapta a család az eseti gondnok segítségével, ezért ennek nem volt visszatartó ereje. 2013 januárjától viszont megszűnt a családi pótlék természetbeni juttatásának lehetősége is, ezért némileg mérséklődött az igazolatlan iskolai mulasztások száma. Ugyanakkor azt is meg kell említeni, hogy több, 16. életévét betöltött kiskorú szülei éltek azzal a lehetőséggel, hogy megszüntették a gyermek tanulói jogviszonyát amennyiben jogszabály alapján ezt is választhatták.

Továbbra is jelentős a családi konfliktusok száma, ezek a válásokból, a gyermekekkel való kapcsolattartásból eredő konfliktusok (elvált, illetve külön élő szülők esetében).

Gyakoriak a családi konfliktusok az anyagi, lakhatási problémákkal küszködő családoknál is (szülők között, szülők és gyermekek között).

Évtizedek óta létező probléma, amely az utóbbi időben különös hangsúlyt kapott a családon belüli erőszak kérdése. A család, a magánszféra az intézményes állami beavatkozás igen nehezen kezelhető területe. A jogalkalmazás számára nagy gondot jelent a családon belüli erőszak körébe sorolható bűncselekmények, illetve a jogsértés szintjét el nem érő, veszélyeztető jelenségek felismerése, kezelése, megelőzése. 2012-ben a szolgálat részéről egy alkalommal történt kiskorú bántalmazása miatt bejelentés a rendőrség felé, de az igazságügyi orvosszakértő szerint nem volt egyértelműen megállapítható, hogy a gyermek sérülése bántalmazás következménye, ezért a nyomozást megszüntették.

A kedvezőtlen hatások (érték- és normaválság) egyre több családban érzékelhetőek. Az életvezetési problémák miatt növekszik a feszültség szintje és csökken a feszültségűző-képesség. Az ifjúság szociális válsághordozó lett. Nem a gyermeket kellene védelembe venni, hanem valamilyen módon meg kellene őket védeni a rossz mintát követő szülőktől. Nem a gyermeknek kellene a feladatokat előírni, hanem a szülőnek, mert vele van a baj. Normakövetés, rossz viselkedésminták miatt a gyermek tűnethordozó. A családok között sok a mozaikcsalád, cserélődnek a szülők, úja kapcsolatokat alakítanak, az előző kapcsolatból származó gyermeket ez megviseli. Aki dolgozik, annak a gyereke otthon számítógépezik, tv-t néz, aki nem dolgozik, annak a gyereke az utcán van.

A gyermekek tűnethordozóként az óvodában, iskolában beilleszkedési, magatartási, teljesítményi illetve pszichés problémákkal küzdenek, amelyeknek a megoldásához szükséges más szakemberek (pszichológus, pszichiáter) bevonása is. A káros hatások a gyermekek viselkedés-, és kapcsolatzavarainak formájában is megmutatkoznak.

A gyermekjóléti szolgálat munkáját nagyban segíti a kőszegi Nevelési Tanácsadó tevékenysége, ugyanakkor az ott dolgozó szakemberek is nagyon leterheltek és nem túl jó hír az, hogy ellátási területük úgy bővült ettől az évtől, hogy szakmai létszámot nem kaptak hozzá. Pedig a fentiek alapján nem csak a gyerekeknek, hanem szüleiknek is nagy szüksége lenne szakember segítségére, mert család- és párterápia nélkül a gyerekekkel való foglalkozás csak addig eredményes, ameddig haza nem megy abba a közegbe, amelyiknek a problémájának ő csak a tűnethordozója.

A jelzőrendszer tagjai folyamatosan figyelemmel kísérik az ellátásban részesülő és a potenciálisan veszélyeztetett gyermekeket, valamint családjaikat is, a felmerülő problémákat jelzik a családgondozóknak. A jelzőrendszer tagjaival jó a szolgálat kapcsolata, havi rendszerességgel esetmegbeszéléseket tartunk, valamint a megnövekedett feladatok mellett hangsúlyt fektetünk a prevencióra is.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

Védelembe vétel

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

2012-ben Velem községben védelembe vételi eljárás nem indult.

Igazolatlan iskolai hiányzások

2012-ben Velem községben nem indult eljárás igazolatlan iskolai hiányzás miatt.

Védőnői Szolgálat:

A Védőnői Szolgálat, mint a jelzőrendszer tagja folyamatos kapcsolatot ápol a Gyermekjóléti Szolgálattal. Az elmúlt évben az a tapasztalatuk, hogy egyre több a szociálisan rászorult család, főként az anyagi nehézségekkel küzdő családok száma szaporodott meg. A védőnők saját kompetenciájukat meghaladva, erejükön felül segítik ezeket a családokat. Folyamatosan ruha-, tápszer-, bébiétel adományokat, babakelengyét, gyógyszereket, gyerekjátékokat gyűjtenek és osztanak szét.

A fokozott gondozásban részesülők még hatékonyabb segítése érdekében karitatív szervezetekkel is kapcsolatban állnak. A körzeti védőnők ezen felül hivatalos ügyek intézésében és lakáspályázathoz környezettanulmány készítésében is közreműködnek.

Rendszeres családlátogatásaik és tanácsadásaik során, valamint ezeken kívül is sokszor fordulnak hozzájuk különféle segítségkéréssel a szülők. A Gyerekjóléti Szolgálattal, a jelzőrendszer tagjaival, és a Gyámhivatallal jó a kapcsolatuk, ez nagyban segíti a zökkenőmentes munkavégzésüket.

Összességében megállapítható, hogy a település gyermekvédelmi rendszerében jelentősebb hiányosságok nincsenek. Az önkormányzat a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokban nevelkedő gyermekekért a jogszabályban előírt ellátási formák biztosításával igyekszik segíteni.

A gyermek- és ifjúságvédelem területén, valamint a szociális igazgatás területén tevékenykedők elkötelezetten, lelkiismeretesen és jó színvonalon látják el munkájukat.